

กรมอนามัย กองกฎหมาย

ระบบราชการ ๔.๐

นางสาวกรณิธรรัตน์ เมืองคำ
กลุ่มบริหารยุทธศาสตร์
กองกฎหมาย กรมอนามัย

ระบบราชการ ๔.๐ เป็นการดำเนินงานเพื่อรองรับต่อยุทธศาสตร์ประเทศไทย ๔.๐ โดยภาครัฐหรือระบบราชการจะต้องทำงานด้วยการยึดหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ซึ่งระบบราชการจะต้องปรับเปลี่ยนแนวคิดและวิธีการทำงานใหม่เพื่อพลิกโฉม ให้เป็นที่เชื่อถือไว้วางใจ และเป็นที่ยิ่งของประชาชนได้อย่างแท้จริง ดังนี้

๑) เปิดกว้างและเชื่อมโยงกัน (Open & Connected Government) มีความเปิดเผยโปร่งใสในการทำงาน โดยบุคคลภายนอกสามารถเข้าถึงข้อมูลของทางราชการหรือแบ่งปันข้อมูลซึ่งกันและกัน และสามารถตรวจสอบการทำงานได้ตลอดจนเปิดกว้างให้กลไกหรือภาคส่วนอื่น ๆ เข้ามามีส่วนร่วม และโอนถ่ายภารกิจให้ภาคส่วนอื่น ๆ ดำเนินการแทน โดยจัดระเบียบความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างให้สอดคล้องการทำงานแนวระนาบมากกว่าแนวตั้งในลักษณะของเครือข่าย และเชื่อมโยงการทำงานภายในภาครัฐให้มีเอกภาพและประสานกันทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

๒) ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen-Centric Government) ทำงานในเชิงรุกและมองไปข้างหน้า โดยมุ่งเน้นแก้ไขปัญหาความต้องการและตอบสนองความต้องการของประชาชน โดยไม่ต้องร้องขอก่อน รวมทั้งใช้ประโยชน์จากข้อมูลของทางราชการและระบบดิจิทัลในการจัดบริการสาธารณะที่ตรงกับความต้องการของประชาชน พร้อมทั้งอำนวยความสะดวกโดยมีการเชื่อมโยงกันของทางราชการเพื่อให้บริการต่าง ๆ สามารถเสร็จสิ้นในจุดเดียวประชาชนสามารถเรียกใช้บริการได้ตลอดเวลาผ่านการติดต่อได้หลายช่องทาง เช่น ติดต่อมาด้วยตนเอง เว็บไซต์ แอปพลิเคชันทางโทรศัพท์มือถือ

๓) มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย (Smart & High Performance Government) ทำงานอย่างเตรียมการณไวล่วงหน้า มีการวิเคราะห์ความเสี่ยง สร้างนวัตกรรมและประยุกต์องค์ความรู้ เข้ามาใช้ในการตอบโต้กับโลกแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน เพื่อสร้างคุณค่า มีความยืดหยุ่น และความสามารถในการตอบสนองกับสถานการณ์ได้อย่างทันเวลา ตลอดจนเป็นองค์การที่มีขีดสมรรถนะสูง และปรับตัวเข้าสู่สภาพความเป็นสำนักงานสมัยใหม่ รวมทั้งทำให้ข้าราชการมีความผูกพันต่อการปฏิบัติราชการ และปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเหมาะสมกับบทบาทของตน

ความสำเร็จของการพัฒนาไปสู่ระบบราชการ ๔.๐ ต้องอาศัยปัจจัยสำคัญอย่างน้อย ๓ ประการ ได้แก่ ๑) การสานพลังระหว่างภาครัฐและภาคส่วนอื่น ๆ ในสังคม (Collaboration) เป็นการยกระดับการทำงานให้สูงขึ้นไปกว่าเดิม การประสานงานกัน หรือทำงานด้วยกัน ไปสู่การร่วมมือกันอย่างแท้จริง ๒) การสร้างนวัตกรรม (Innovation) เป็นการคิดค้นและแสวงหาวิธีการใหม่ ๆ ทำให้เกิดผลกระทบขนาดใหญ่เพื่อปรับปรุงและออกแบบการให้บริการสาธารณะและนโยบายสาธารณะให้สามารถตอบโจทย์ความท้าทายของประเทศหรือตอบสนองปัญหาความต้องการของประชาชนได้อย่างมีคุณภาพ และ ๓) การปรับเข้าสู่ความเป็นดิจิทัล (Digitization/Digitalization) เป็นการผสมผสานกันของการจัดเก็บและประมวลผลข้อมูลผ่านระบบคลาวด์ อุปกรณ์สมาร์ทโฟน และเครื่องมือที่ใช้ในการทำงานร่วมกัน อีกทั้ง ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องได้รับการปรับเปลี่ยนกระบวนการทางความคิด ให้ตนเองมีความเป็นผู้ประกอบการสาธารณะ เพิ่มทักษะให้มีสมรรถนะที่จำเป็นและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตน ทำให้สามารถแสดงบทบาทของการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

แหล่งข้อมูลอ้างอิง

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. ระบบราชการ ๔.๐. สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๖,

จาก <https://opdc.go.th/content/Mzk>